

ΟΜΙΛΙΑ – ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΕΒ,
ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ κ. NEELIE KROES,
ΕΠΙΤΡΟΠΟ Ε.Ε. ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ
ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
4 Οκτωβρίου 2006

Κυρία Επίτροπε,

Είναι μεγάλη μας τιμή να είμαστε οι πρώτοι που σας υποδεχόμαστε στην επίσκεψή σας στην Ελλάδα και στην αποψινή συνεδρίαση του Γενικού Συμβουλίου του Συνδέσμου. Γνωρίζουμε πόσο φορτωμένο είναι το πρόγραμμά σας και εκτιμάμε πολύ την ευκαιρία να ανταλλάξουμε απόψεις, οι οποίες ελπίζουμε και πιστεύουμε πως θα είναι χρήσιμες για την προώθηση του στόχου του υγιούς ανταγωνισμού στην Ελλάδα ειδικά και στην Ε.Ε. γενικά.

Σήμερα, οι οικονομίες της ανοικτής αγοράς είναι ο κανόνας σε ολόκληρο σχεδόν τον κόσμο. Ωστόσο, κανένας άνθρωπος, ακόμη και με στοιχειώδεις γνώσεις της Ιστορίας του καπιταλισμού, δεν θα ισχυριστεί ότι το σύστημα δεν έχει ελαττώματα. Όμως, από όλα τα συστήματα που έχουν δοκιμαστεί, παραμένει ακόμη αυτό με τα λιγότερα μειονεκτήματα, το πιο αποτελεσματικό για τη δημιουργία πλούτου και ευημερίας και το μόνο που ταιριάζει καλύτερα με το δημοκρατικό σύστημα διακυβέρνησης. Και, ασφαλώς, δεν είναι σύμπτωση το γεγονός ότι, κατά τις τελευταίες δεκαετίες, είδαμε τις οικονομίες της αγοράς να δρουν ως πρόδρομοι της πολιτικής δημοκρατίας.

Στις κοινές προσπάθειες των χωρών μας μέσα στην Ε.Ε., η οικονομία ανοικτής αγοράς, το ελεύθερο εμπόριο και ο ελεύθερος ανταγωνισμός ήταν τα στηρίγματα για την αύξηση της ευημερίας μας και τα θεμέλια του κοινωνικού μας μοντέλου. Και κυριαρχούν ακόμη περισσότερο τώρα και θα κυριαρχούν στο μέλλον, μέσω της δέσμευσής μας στην Ατζέντα της Λισαβόνας.

Το κύριο σημείο αναφοράς μιας οικονομίας ανοικτής αγοράς είναι η οικονομικά υγιής, κοινωνικά υπεύθυνη και νομικά δεσμευμένη σύγχρονη επιχείρηση. Αυτή αντιπροσωπεύει το υπόδειγμα αποτελεσματικής οργάνωσης, ομαδικής εργασίας και ατομικής πρωτοβουλίας. Η λειτουργία της βασίζεται στην εφαρμογή καλά μελετημένων και

διορατικών επιχειρηματικών σχεδίων. Η ανάπτυξή της εξαρτάται από τα κριτήρια της δημιουργίας αξίας και της καινοτομίας. Η επιτυχία της οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού της, όπως και στην ικανότητα του επιχειρηματία να αναλαμβάνει καλά υπολογισμένους κινδύνους. Προσφέρει την προοπτική της σταθερής οικονομικής ανάπτυξης έναντι των ελαττωμάτων του κρατικού καπιταλισμού, και της κοινωνικής συνοχής έναντι της δημοσιονομικής κρίσης. Ενσωματώνει τον δυναμισμό ενός καλύτερου αύριο έναντι της συχνά παρατηρούμενης ανικανότητας των πολιτικών κομμάτων να εξασφαλίσουν την κοινωνική συναίνεση που είναι προϋπόθεση για την επιτυχία των μεταρρυθμίσεων.

Η παγκοσμιοποίηση είναι εδώ και θα μείνει. Μέσω των καινοτομιών μας, μετασχημάτισαμε τη φύση της εργασίας και, έτσι, δώσαμε στην παγκοσμιοποίηση το έδαφος για να σταθεί – έπειτα από ένα κενό σχεδόν εκατό ετών. Κατά τη διεργασία αυτή, η παγκοσμιοποίηση απέκτησε, αναπόφευκτα και σωστά, τη δυσοίωνή της διάσταση, που έγινε αιτία να την απορρίψουν όχι λίγοι άνθρωποι. Έτσι, έγινε μια φορτισμένη λέξη.

Ωστόσο, θα πρέπει να αποκομίσουμε τα οφέλη της. Αυτό θα εξαρτηθεί από την ικανότητά μας να συνεχίσουμε να ακολουθούμε έναν ενάρετο κύκλο: η σημαντική οικονομική μεταρρύθμιση θα μας δώσει τη δυνατότητα να διατηρήσουμε το πολύτιμο ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο, και ένα βιώσιμο ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο είναι απαραίτητο για να διαχειριστούμε τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και την κοινωνική συνοχή που, με τη σειρά τους, θα μας δώσουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουμε τα οφέλη του παγκόσμιου ανταγωνισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος της πολιτικής του ανταγωνισμού είναι κρίσιμος. Ωστόσο, θα πρέπει να προχωρήσουμε ένα βήμα παραπέρα. Η πολιτική του ανταγωνισμού υπάρχει όχι μόνο ως φρουρός, αλλά και ως δημιουργός ενός περιβάλλοντος ευνοϊκού προς την επιχείρηση που θα συμβάλλει στις επενδύσεις και στην καινοτομία.

Θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να παραδεχθούμε ότι η Ελλάδα, πρόσφατα μόνο, υιοθέτησε τις αρχές του υγιούς ανταγωνισμού, τόσο από θεσμική άποψη όσο και στα μάτια της κοινής γνώμης. Οι στενοί δεσμοί του υγιούς ανταγωνισμού με την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα ευρύτερα δεν κατανοούνται με σαφήνεια.

Η επιχειρηματική μας κοινότητα, η οποία τελευταία μόνο αναδύθηκε μετά από χρόνια κρατικού ελέγχου και κρατικής παρέμβασης, υποβάλλεται ακόμη στη δική της διεργασία εκπαίδευσης και προσαρμογής στους κανόνες του ανταγωνισμού.

Στο ευρύτερο κοινωνικό, πολιτικό και τεχνοκρατικό περιβάλλον δεν έχουν αποκτήσει ακόμη τη δέουσα βαρύτητα βασικά ζητήματα, που βρίσκονται στον πυρήνα της πολιτικής ανταγωνισμού της Ε.Ε.: οι κανόνες που διέπουν την κρατική βοήθεια, η αποτελεσματική εφαρμογή των σύγχρονων κανόνων συγχωνεύσεων και εξαγορών και των αντιμονοπωλιακών κανονισμών και η προνοητική διερεύνηση των κλάδων.

Ουσιαστικά, ολόκληρος ο δημόσιος τομέας βρίσκεται έξω από την εποπτεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού – που με τη σειρά της αναφέρεται στο υπουργείο Ανάπτυξης. Οι κρατικές εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν συνθήκες άδικου ανταγωνισμού απέναντι στις αντίστοιχες εταιρείες του δημόσιου τομέα. Κι αν είναι μονοπώλια, συνεισφέρουν στην επιτάχυνση των πληθωριστικών πιέσεων. Συχνά, η κρατική βοήθεια χρησιμοποιείται για να διατηρούνται στη ζωή δημόσιες επιχειρήσεις που θα έπρεπε να έχουν κλείσει από πολύ καιρό –ενώ, αντίθετα, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί πολύ πιο αποτελεσματικά προωθώντας την καινοτομία και ενθαρρύνοντας το κεφάλαιο υψηλού κινδύνου. Τα πολλά κλειστά επαγγέλματα παραμένουν – άθικτα και άτρωτα. Έτσι, το κόστος των υπηρεσιών που παρέχουν επιβάλλει στους χρήστες τους ένα επιπλέον κόστος που ανέρχεται μεταξύ 0,8% και 1,6% του ΑΕΠ.

Σε μια μεταστροφή, το ελληνικό κοινό και τα ΜΜΕ συνέδεσαν τον ανταγωνισμό με την αύξηση και όχι με τη μείωση των τιμών, παρότι η εμπειρία –όπως στην περίπτωση του τομέα τηλεπικοινωνιών– δείχνει το δεύτερο. Διεξάγεται μια φρενήρης συζήτηση των πολιτικών και των ΜΜΕ για τον βαθμό της πραγματικής, πρέπουσας, απαιτούμενης ή διαψευδόμενης πολιτικής παρέμβασης. Γίνεται ένας απλοϊκός και αυθαίρετος χαρακτηρισμός ολόκληρων βιομηχανιών και οικονομικών κλάδων ως καρτέλ και, έτσι, εταιρείες διασύρονται δημόσια.

Αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να στηρίξει μια υγιή, ανταγωνιστική αγορά, ικανή να αντιμετωπίσει τους κινδύνους και να δρέψει τα οφέλη της παγκοσμιοποίησης. Μια υγιής οικονομία εξαρτάται από την υγιή επιχειρηματικότητα.

Δεν υπάρχει υγιής επιχειρηματικότητα με κρατικά ή ιδιωτικά καρτέλ – ή με μονοπώλια που τους επιτρέπεται να καταχρώνται τη θέση τους.

Το κάθε σύστημα χρειάζεται τους φρουρούς του. Σε μια ανοικτή οικονομία, οι κύριοι φρουροί είναι δύο. Ο ένας είναι η προσωπική και εταιρική δέσμευση στις αρχές του υγιούς ανταγωνισμού και η ικανότητα για αυτορρύθμιση και αυτοπεριορισμό ώστε να υπάρχει συμμόρφωση προς τους σχετικούς νόμους. Ο δεύτερος είναι η ύπαρξη του νόμου για τον ανταγωνισμό και η λειτουργία μιας Επιτροπής Ανταγωνισμού που είναι πραγματικά ανεξάρτητη, ισχυρή, επαγγελματικά στελεχωμένη, επαρκώς χρηματοδοτούμενη και με αρχές.

Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών σθεναρά υποστηρίζει την ύπαρξη μιας τέτοιας Επιτροπής. Αυτή ορίζει τον τρόπο συμπεριφοράς ανάμεσα στις επιχειρήσεις και προστατεύει τους καταναλωτές όπως και τις εταιρείες. Η λειτουργία της πρέπει να είναι σε αυστηρή συμφωνία με το νόμο. Τα κριτήρια που χρησιμοποιεί θα πρέπει να είναι αντικειμενικά και να μην επηρεάζονται από οποιουδήποτε είδους άλλες εκτιμήσεις. Η δύναμή της θα πρέπει να ασκείται με σωφροσύνη, συνέπεια και καλή κρίση. Η έκδοση των αποφάσεών της θα πρέπει να είναι και να φαίνεται ότι είναι εντελώς αμερόληπτη.

Κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι –τελευταία– η Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ελλάδας έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στην ποιότητα και στο εύρος του έργου της. Είναι όμως γεγονός ότι, έπειτα από μια σχετικά μεγάλη και μάλλον αδρανή περίοδο, οι απαιτήσεις που τέθηκαν στην Επιτροπή ήταν απλώς πάρα πολλές για να τις χειριστεί με τον ιδιαίτερα αποτελεσματικό τρόπο που απαιτούν και επιβάλλουν οι δομές της σύγχρονης οικονομίας.

Εδώ, στον Σύνδεσμο, είμαστε πρόθυμοι να συνεργαστούμε με τις αρμόδιες Αρχές της Ε.Ε., ώστε να συνεισφέρουμε στην αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης προς την Αρχή Ανταγωνισμού, με πνεύμα αμοιβαίου σεβασμού και κατανόησης και με μόνο στόχο να βοηθήσουμε να εφαρμοστούν στην Ελλάδα οι καλύτερες πρακτικές, όπως αυτές διαμορφώθηκαν από την Επιτροπή στις Βρυξέλλες.

Ως Σύνδεσμος, δεσμευόμαστε σταθερά στην παγίωση μιας σύγχρονης και κοινωνικά υπεύθυνης επιχειρηματικής κουλτούρας, που θα μπορεί να παίξει έναν εποικοδομητικό

ρόλο στην προσπάθεια της Ελλάδας να συμμετέχει ενεργά στην οικοδόμηση μιας διεθνώς ανταγωνιστικής Ευρώπης.